ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР ДЕМОГРАФИЯСИ БЎЙИЧА МАЪЛУМОТ

2025 йил 1 май ҳолатига кўра
(фермер ва деҳқон хўжаликларисиз)

I. Корхона ва ташкилотларнинг сони
II. Тадбиркорлик субъектларининг ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича маълумотлар
III. Чет эл инвестицияси иштирокидаги корхона ва ташкилотлар тўғрисида маълумотлар
IV. Корхона ва ташкилотлар демографиясига оид метамаълумотлар ва тушунчалар

I. Корхона ва ташкилотларнинг сони.

2025 йил 1 май ҳолатига кўра, республикада фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони 446,9 мингтани ташкил этди, шундан 377,8 мингтаси ёки 84,5 фоизи кичик корхона ва микрофирмалар ҳиссасига тўғри келади.

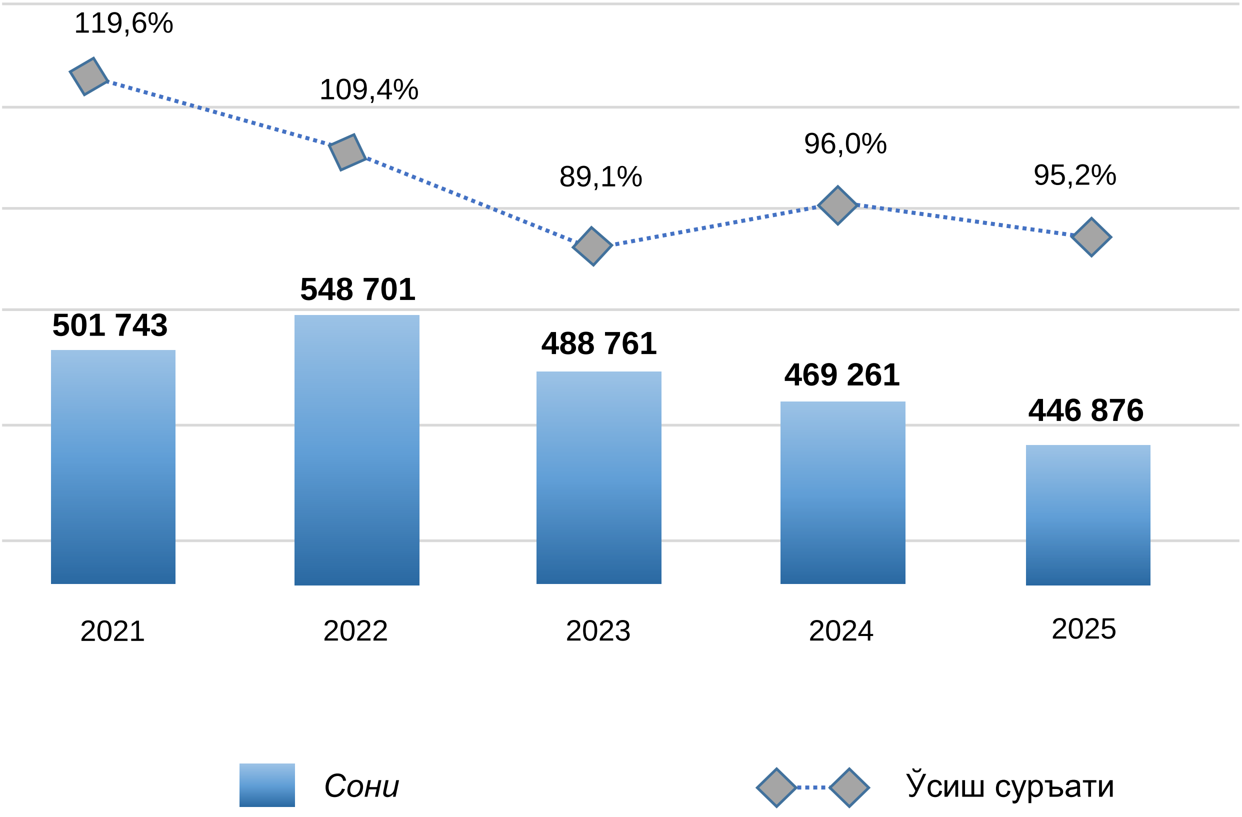

Фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони (бирликда)

Мавзуга доир кўрсаткичлар:

Рўйхатдан ўтган корхона ва ташкилотлар сони (йиллик)
Фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони (йиллик)
Янги ташкил этилган корхона ва ташкилотлар сони (йиллик)

Йил	Корхона ва ташкилотлар	*шундан:*	
		тадбиркорлик субъектлари	*шундан:* кичик бизнес субъектлари
2025	446 876	381 890	377 833
2024	469 261	404 755	400 491
2023	488 761	425 958	422 282
2022	548 701	484 935	481 138
2021	501 743	439 927	436 742

Ҳудудлар бўйича энг кўп фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар Тошкент шаҳрида – 22,6 фоиз, Тошкент – 9,6 фоиз, Самарқанд – 8,8 фоиз, Фарғона – 8,1 фоиз ва Қашқадарё вилоятида – 6,5 фоиз фаолият кўрсатмоқда.

Тадбиркорлик субъектларининг фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар умумий сонидаги салмоқли улуши Тошкент шаҳрида – 90,1 фоиз, Навоий – 87,6 фоиз, Хоразм – 86,9 фоиз ҳамда Бухоро вилоятларида – 86,7 фоизга тўғри келди.

Ҳудудлар	Корхона ва ташкилотлар	*шундан:*	
		тадбиркорлик субъектлари	*шундан:* кичик бизнес субъектлари
Қорақалпоғистон Респ.	22 231	18 279	18 194
Андижон вилояти	26 371	21 079	20 933
Бухоро вилояти	27 330	23 702	23 545
Жиззах вилояти	17 834	14 769	14 682
Қашқадарё вилояти	28 824	23 726	23 554
Навоий вилояти	19 596	17 173	17 071
Наманган вилояти	25 238	21 024	20 866
Самарқанд вилояти	39 123	33 129	32 901
Сурхондарё вилояти	24 233	20 269	20 182
Сирдарё вилояти	11 519	9 480	9 403
Тошкент вилояти	42 822	36 995	36 619
Фарғона вилояти	36 021	29 751	29 523
Хоразм вилояти	24 849	21 606	21 477
Тошкент шаҳри	100 885	90 908	88 883

Мавзуга доир кўрсаткичлар:
Фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектлари сони (ойлик)
Фаолият кўрсатаётган кичик тадбиркорлик субъектлари сони (ойлик)

Корхона ва ташкилотларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича маълумотлар.

2025 йил 1 май ҳолатига фаолият юритаётган корхона ва ташкилотларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича энг кўп қисми “савдо” тармоғида бўлиб, унинг жами сонидаги улуши 32,7 фоизни ташкил этди

Корхона ва ташкилотлар

Иккинчи ўринда “Саноат” 12,7 фоизни, учинчи ўринда “Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги” 7,3 фоизни;

Биргаликда ушбу уч турдаги фаолият уларнинг умумий сонининг 50 фоизидан ортиғини ташкил қилади.

Иқтисодий фаолият турлари	Корхона ва ташкилотлар	*шундан:*	
		тадбиркорлик субъектлари	*шундан:* кичик бизнес субъектлари
Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги	32 709	32 242	32 118
Саноат	56 576	56 440	55 620
Қурилиш	28 362	28 107	27 825
Савдо	145 965	145 939	145 096
Ташиш ва сақлаш	16 246	16 188	15 990
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	27 868	27 784	27 637
Ахборот ва алоқа	10 299	10 016	9 820
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	12 367	9 532	9 407
Бошқа турлар	116 484	55 642	54 320

Мавзуга доир кўрсаткичлар:

Фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони (иқтисодий фаолият турлари бўйича, ойлик)

Фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектлари сони (иқтисодий фаолият турлари бўйича, ойлик)

II. Тадбиркорлик субъектларининг ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича маълумотлар.

2025 йил 1 май ҳолатига кўра, 381,9 мингта фаолият кўрсатаётган тижорат ташкилотларидан 292,9 мингтаси масъулияти чекланган жамиятлар бўлиб, улар ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича корхоналар орасида биринчи ўринда туради.

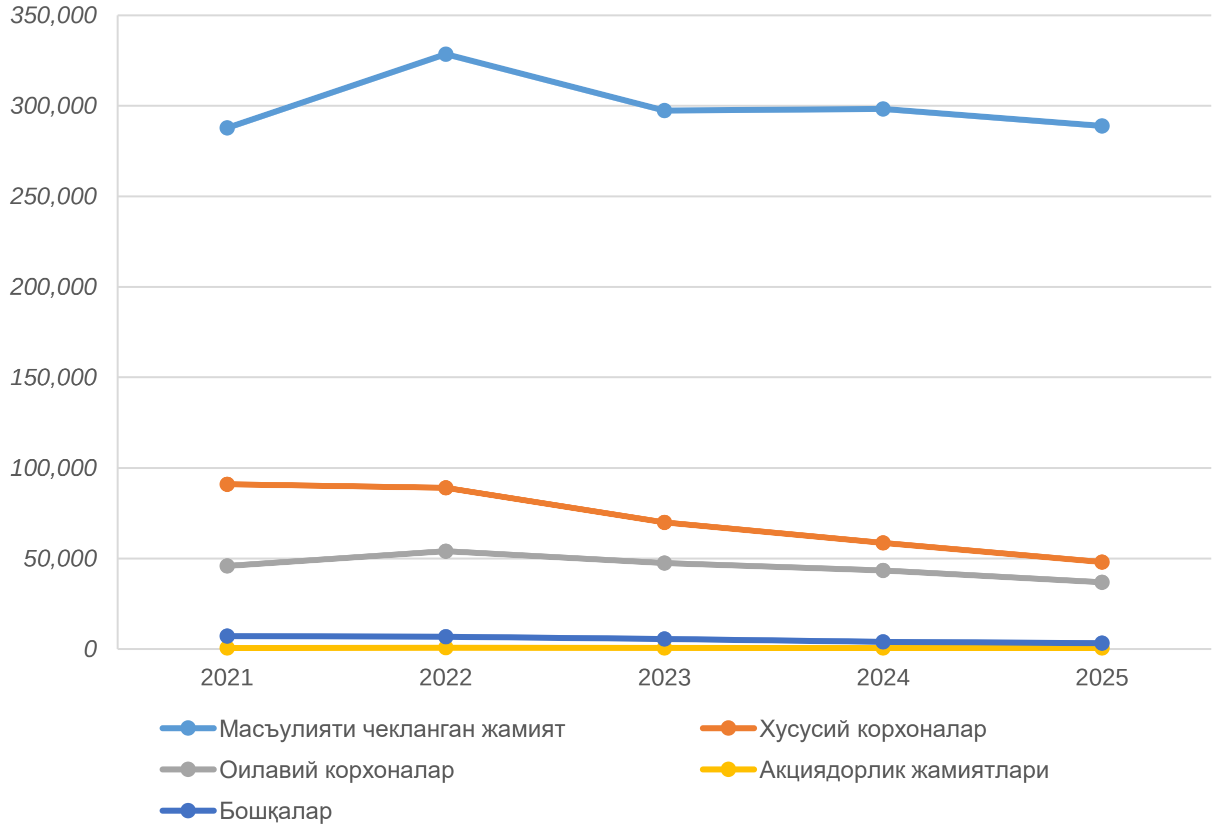

Тадбиркорлик субъектлари

Шундан келиб чиқиб, МЧЖлар мамлакатимизда бизнес юритишнинг энг кенг тарқалган шакли деган хулосага келишимиз мумкин.

Ташкилий-ҳуқуқий шакли	Тадбиркорлик субъектлари сони (бирликда)	Тадбиркорлик субъектларининг жамига нисбатан улуши (фоизда)
Масъулияти чекланган жамият	292 885	76,7
Хусусий корхоналар	47 963	12,5
Оилавий корхоналар	37 105	9,7
Акциядорлик жамияти	644	0,2
Бошқалар	3 293	0,9

Мавзуга доир кўрсаткичлар:

Фаолият кўрсатаётган масъулияти чекланган жамият сони (ойлик)
Фаолият кўрсатаётган хусусий корхоналар сони (иқтисодий фаолият турлари бўйича, ойлик)
Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналар сони (иқтисодий фаолият турлари бўйича, ойлик)

III. Чет эл инвестицияси иштирокидаги корхона ва ташкилотлар тўғрисида маълумотлар.

Мамлакатимизда тўғридан тўғри инвестицияларни жалб қилиш учун энг қулай инвестиция муҳитини яратиш мақсадида иқтисодиётни либераллаштириш, тадбиркорлик субектлари фаолиятига аралашувни чеклаш, лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини қисқартириш ва соддалаштириш, инвестициялардан эркин фойдаланишни таъминлаш шунингдек, ҳудудларда зарур инфратузилмани яратиш бўйича кенг кўламли чора-тадбирлар амалга оширилди. Натижада ҳар йили хорижий сармоя иштирокидаги корхоналар кўпайиб бормоқда.

Ҳудудлар кесимида хорижий инвестициялар иштирокидаги фаолият юритаётган корхоналарнинг жами сонига нисбатан энг катта улуши Тошкент шаҳрига 64,4 фоиз, вилоятлар орасида эса Тошкент – 12,1 фоиз, Самарқанд – 3,7 фоиз ва Сурхондарё – 3,4 фоиз тўғри келади.

Ҳудудлар	Жами:	*шундан:*	
		қўшма корхонаси	**хорижий корхонаси**
Ўзбекистон Республикаси	**16 007**	**4 043**	**11 964**
Қорақалпоғистон Респ.	160	67	93
вилоятлар:			
Андижон вилояти	330	118	212
Бухоро вилояти	335	119	216
Жиззах вилояти	224	97	127
Қашқадарё вилояти	149	76	73
Навоий вилояти	278	111	167
Наманган вилояти	235	101	134
Самарқанд вилояти	598	254	344
Сурхондарё вилояти	546	62	484
Сирдарё вилояти	237	79	158
Тошкент вилояти	1 942	454	1 488
Фарғона вилояти	510	208	302
Хоразм вилояти	154	59	95
Тошкент шаҳри	10 309	2 238	8 071

Ўзбекистонда охирги беш йилда хорижий инвестициялар иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг умумий сони 1,3 баробарга, шу билан бирга хорижий корхоналарнинг улуши (жамига нисбатан) 53,2 фоиздан 74,7 фоизгача ошган.

2025 йил 1 май ҳолатига чет эл инвестициялари иштирокидаги фаолият кўрсатаётган 16 007 та корхоналардан 4 043 таси қўшма корхоналар ва 11 964 таси хорижий корхоналар ҳисобига тўғри келди.

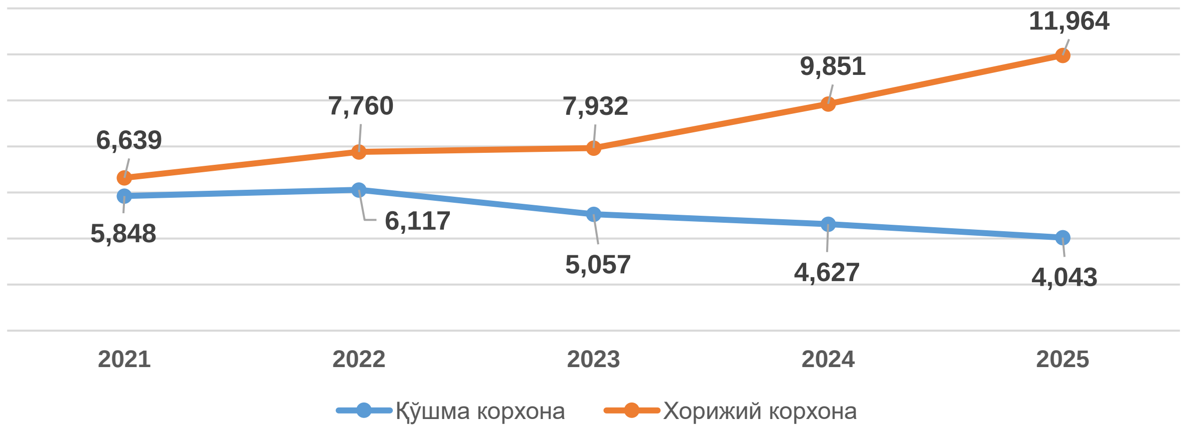

Чет эл инвестицияси иштирокидаги корхона ва ташкилотлар

2025 йилнинг 1 май ҳолатига кўра хорижий инвестициялар иштирокида фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг сони, 2024 йилнинг мос даврига нисбатан 1 529 тага ошган. Бу асосан, савдо соҳасидаги корхоналар сонининг 5 087 тадан 5 791 тага, (ўсиш 704 тага), ахборот ва алоқа соҳасида 935 тадан 1 152 тага (ўсиш 217 тага) ва қурилиш соҳасида 1 035 тадан 1 183 тага (ўсиш 148 тага) кўпайиши билан боғлиқ.

Иқтисодий фаолият турлари	**Жами:**	*шундан:*	
		қўшма корхона	**хорижий корхона**
Жами:	**16 007**	**4 043**	**11 964**
Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги	396	178	218
Саноат	3 341	1 357	1 984
Қурилиш	1 183	268	915
Савдо	5 791	998	4 793
Ташиш ва сақлаш	519	116	403
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	658	148	510
Ахборот ва алоқа	1 152	183	969
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	194	78	116
Бошқа турлар	2 773	717	2 056

Мавзуга доир кўрсаткичлар:
Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар сони (ойлик)
Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар сони (иқтисодий фаолият турлари бўйича, ойлик)

Айрим давлатлар кесимида фаолият кўрсатаётган чет эл инвестициялари иштирокидаги корхона ва ташкилотлар тўғрисида маълумотлар.

Республикамизда фаолият кўрсатаётган чет эл инвестициялари иштирокидаги корхона ва ташкилотлар таҳлил қилинганда, етакчи ўринни 3 880 та корхона билан Хитой Халқ Республикаси эгаллади. Бу республикадаги хорижий инвестициялар иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар умумий сонининг 24,2 фоизини ташкил этди. Ўзбекистон иқтисодиётига ўз капиталини киритиб, ҳиссасини қўшаётган мамлакатлар орасида Россия Федерацияси (19,1%), Туркия (12,3%), Қозоғистон (7,0%), Афғонистон (4,2%) ва Жанубий Корея (4,1%) ҳам алоҳида ўрин эгаллайди.

Давлатлар	Жами:	шундан:	
		қўшма корхона	**хорижий корхона**
Хитой	3 880	605	3 275
Россия	3 051	905	2 146
Туркия	1 964	486	1 478
Қозоғистон	1 114	270	844
Афғонистон	677	82	595
Жанубий Корея	665	181	484
БАА	352	123	229
Тожикистон	343	87	256
Ҳиндистон	320	83	237
АҚШ	314	147	167
Қирғиз Республикаси	304	81	223
Озарбайжон	278	57	221
Буюк Британия	239	125	114
Беларус	232	62	170
Туркманистон	230	48	182
Эрон	216	74	142
Германия	215	100	115
Украина	179	54	125
Покистон	149	23	126
Япония	97	25	72

IV. Корхона ва ташкилотлар демографиясига оид метамаълумотлар ва тушунчалар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 28 сентябрьдаги “Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистрини юритиш ва унинг асосида давлат хизматини кўрсатишга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида” 539-сон қарорига мувофиқ Корхоналар ва ташкилотларнинг маълумотлари статистик таснифлагичларга асосан шакллантирилади.

Корхона ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри – реал вақт режимида янгилаб бориладиган маълумотлардан иборат бўлган ахборот-маълумотнома тусидаги автоматлаштирилган тизим ҳисобланиб, ягона классификациялар тизими асосида корхоналар ва ташкилотларнинг давлат ҳисобини ва уларни идентификациялаштиришни таъминлайди.

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Давлат хизматлари маркази маълумотлар базаси асосида 2025 йил 1 май ҳолатига кўра (фермер ва деҳқон хўжаликларисиз) шакллантирилди.

Метамаълумот учун ҳаволалар:

Метамаълумот корхоналар ва ташкилотлар сони
Глоссарий
Статистик классификациялар

Мавзуга доир кўрсаткичлар::

Янги ташкил этилган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Янги ташкил этилган тадбиркорлик субъектлари сони (ойлик)
Янги ташкил этилган кичик тадбиркорлик субъектлари сони (ойлик)
Янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони (ойлик)
Янги ташкил этилган хусусий корхоналар сони (ойлик)
Янги ташкил этилган масъулияти чекланган жамият сони (ойлик)
Янги ташкил этилган оилавий корхоналар сони (ойлик)
Янги ташкил этилган корхона ва ташкилотлар сони (иқтисодий фаолият турлари бўйича, ойлик)
Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалигида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Саноат йўналишида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Қурилиш фаолияти билан шуғулланувчи янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Савдо соҳасида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Ташиш ва сақлаш хизматлари соҳасида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Ахборот ва алоқа соҳасида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар соҳасида янги ташкил қилинган корхона ва ташкилотлар сони (ойлик)
ИФУТ бўйича фаолият кўрсатаётган корхоналар сони (бўлим кесимида, йиллик)
ИФУТ бўйича фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектлари сони (бўлим кесимида, ойлик)

Тайёрлаш учун масъул:
Статистик регистрларни юритиш бўлими

Манзил:
100170, Тошкент ш.,
Мустақиллик шоҳ кўчаси, 63